

SZÍNHÁZ

Magyar Színház nyit kaput Bukarestben

Bukarest. Saját tud. Talán a Váci utcával lehetne összehasonlítani a bukaresti Str. Lipsceani-t. Itt lüktet a román főváros kereskedelmi életének főtere. Itt vannak a legfényesebb és legelegánsabb üzletek, naphosszat előkelő közönség tolong a nagy áruházak előtt, amelyek a reklám legtrikibb eszközeit sem vetve meg, igyekeznek magukhoz vonzani a Pénzt...

S a nagy lerakatok tarka és változatos cégei és villanyfelírásai között messze a járda felé kiugorva magasan és vörösen világít egy fényes palotára egy igen előkelő mozi transparens: „Cinema Roxi”.

Ugyanebben az épületben fent a második emelet nagy színházhelyiségében magyar vállalkozás ült tanyát. Künt az utcán semmi sem árulja el. De már a mozi előcsarnokában hatalmas plakát hirdeti: Magyar Színház.

Egy másik — szigorúan kétnyelvű — plakát már a megnyitó előadást is beharangozza. „Vasárnap, 19-én este kezdődik az állandó bukaresti magyar színház szezonja a Régi orfeum című operettel. Meghívók is repültek szerteszéjjel a városban. Az erdélyi magyar lapokat is megkérte az igazgatóság, támogassa jóakarattal a vállalkozást.

Aki csak egy kicsit ismeri a bukaresti viszonyokat, bizonyára aggodalommal néz a színház sorsa elé. Merész vállalkozás. Hiszen még két éve sem mult, hogy Kovács Imre volt erdélyi színigazgató bukaresti magyar színház alapítási kísérlete olyan rettentő kudarcot vallott. A bukást botrányok sértő és fájdalmas akkordjai kísérték, amelyeknek hullámai végig hömpölyögtek Bukarest egész magyar társadalmán. A kapuzárás után kenyér nélkül maradt színészek hetekig tengtek-lengtek Bukarestben céltalanul és rebénytelenül s csak a tehetősebb magyar polgárok könyörületessége mentette meg őket az éhenhalástól. Közadakozásból hozták össze az utiköltséget is, hogy visszamenekülhessenek ki Budapestre, ki Erdély valamelyik városába, ahonnan nagy biztatásokra és színes reményekkel a román fővárosba jöttek... A primadonna bundáját hagyta zálogban egy autójavító műhely tulajdonosnál, hogy előteremtse az utiköltséget.

És mégis akadtak volna vállalkozók, akik újból megkísérlik állandó magyar színház alapítását Bukarestben?

Lássuk, kik ezek a merész emberek.

Főllátogattunk a másodemeleti nagy színházterembe, amelyet a magyar színház igazgatósága hosszabb időre kibérelt. Este volt, a gyéren megvilágított színpadon javában folytak a próbák. S a széksorokban egy szorongó várakozással gubbasztó csoport. A vállalkozás vezetői. Színházi em-

berek, pénzestársak, színházi kísérletezők. Köztük egy fiatal magyar asszony, akit családi kapcsolatai a román színjátszás felé sodortak nemrégiben s aki szerény vagyonkáját a nagy operettbuvivának, Leonardnak halálával kimúlt román operett-színjátszás feltámasztására áldozta — teljesen eredménytelenül.

Most a magyar színészet Bukarestben való meghonosításával kísérletezik...

A színpadon egy sereg színész és színésznő tevékenykedett. A próbák félbemaradó mozdulataiból és nyikkantásokba vesző ének töredékeiből természetesen nehéz lett volna megállapítani, hogy a színjátszás milyen színvonalát fogják képviselni a Thália e vállalkozó szellemű pajai és papnői. A nevek között, amelyet a művészszemélyzet névsora felmutat, nem sok ismerős akad s az is némi aggodalomra ad okot, hogy a társulat zöme egy nemrég Tövisen kinlódott társulat tagjai közül került Bukarestbe. Tövisről Bukarestig: kétségkívül nagy és hirtelen ugrás. De viszont könnyen fel lehet tételezni a mai erdélyi magyar színházi viszonyok mellett, hogy kiváló erők is elvetődnek apró kis vidéki városokban működő színigazgatókhoz.

A művészek anyagi helyzetéről már könnyebben szerezhetünk információt a vonatott és még kevéssé fegyelmezett próba hangulatában. A tényleg komikus jókedvű könyörgéssel bílegett az igazgatóság elé egy jelenés közben:

— Nem kaphatnék húsz leit egy kis cigaret-tára?

Körülbelül ilyen lehet az anyagi helyzet a többieknél is. De azért általános a jókedv és bizakodás. Lehetetlennek tartják, hogy a bukaresti közönség, amelynek oly rég nem volt magyar színjátszásban része, ne látogassa a színházat, ha annak különösen diszletekben és egyéb külsőségekben szerényebbek is lesznek az eszközei. Sokat várnak a Bukarestbe felránduló erdélyiektől is s azért nagyon lehangolta őket egy kolozsvári lap állásfoglalása, amely nem látván elég művészi és anyagi garanciát a társulat vezetőiben, szigorú hangon elítélte az egész kezdeményezést.

Mi több jóindulatot ajánlunk a kísérlettel szemben. Azzal persze számolunk, hogy nem fogja ez az alakulat a Magyar Kultúrát reprezentálni Bukarestben. Még csak az Erdélyi Színjátszást sem. De nem lehet arra az álláspontra helyezkedni, hogy „vagy legyen Bukarestben reprezentatív magyar színház, vagy ne legyen semmilyen sem.” Mert itt él vagy hatvan ezer magyar, akiknek kell legalább kis izelítő a magyar színjátszásból. S akik közül pár száznak vagy talán ezernek komoly hiányérzete, fájdalma, hogy a magyar szó színpadról, csak műkedvelő előadások szerény keretei között zenghet feléjük. E sorok írója bevallja, hogy az utolsó két esztendőben összesen egy magyar színházi előadást látott: a budapesti magyar színészeknek erdélyiekkel kombinált bukaresti vendégjátékát. S ugyanezt panaszkolta nekünk az új magyar színházi szezon hírére számos magyar intellektuel, akiket szintén állandó bukaresti tartózkodásra kényszerít a kenyérkereseti munkájuk.

A magyar szóra szomjúhozó s magyar intellektuális és társadalmi életükben elhanyagolt, szét-szóródásra kárhoztatott bukaresti magyarok természetesen szintén szívesebben látnák, ha tapasztalt, jó hírű színigazgató, erdélyszerte ismeretnevű színészekkel vonulna be Bukarest valamelyik előkelő színházhelyiségébe s a divatos operettek mellett a világirodalom modern és klasszikus remekeivel kedveskedne a közönségnek. De ennek hiányában szívesebben megelégszik szerényebb és kevesebb igényű vállalkozással is. Annyi kultúrreszesedést mindenesetre elvárhat a magyar életből, mint Tövis...

A magát Bukaresti Magyar Színháznak nevező vállalkozás igazgatói egyébként Krasznai Ilona, Szabó Mátyás és Jódi Károly. A társulat tagjai: Horváth Gizi, Berecz Mancsi, Szentesi Eta, Beck Rózsi, Flesch Baba, Fekete Maca, Rajna Zsazsa,

Kovács György, Gergely Lajos, Tompa László, Salgó Andor, Marosi János. A színház sok operett és néhány ismert színmű előadását tűzte műsorra.

Azt hisszük, hogy kis igyekezettel és némi szerénységgel az indulás szerény feltételei ellenére is missziót teljesíthet ez a színház, bármily rövid és küzdelmes életű legyen is. Lehet, hogy önző szempont, de: a bukaresti magyarság csak nyerhet vele. S ez is valami. (j. b.)

HETI MŰSOR:

Nagyvárad:

Hétfo: Ave Cezari (Hangosfilm).

Kolozsvár:

Kedd: Oktogon.

Szatmár:

Kedd: Alvinczi huszárok.

Szerda: Csók a tükör előtt.

Csütörtök: Cirkuszhercegnő.

Arad:

A SZENDREY TÁRSULAT ARADON szombaton, március 25-én kezdi meg szezonját a sikeres temesvári vendég szereplés után. Aradon éledlőddel váják a színészeket, akik új műsorral térnek vissza régi állomáshelyükre.

Szombat (25-én): Zsákbamacska.

Vasárnap délután és este: Zsákbamacska.

Hétfo: Zsákbamacska.

Kedd: Forgószél.

Szerda: Forgószél.

Csütörtök: Teve.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankim: 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Állatkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.

Különléle

Finom lehermenegetés var-rast és javítást vállalkoz, meghívásra házhoz megyek. Pereces-utca 5. szám, bent az udvarban.

Zenker Margit szabá-szati iskolájában újabb tanfolyam kezdődik. — Schlauch-tér 2. sz.

Jégszekerényemet el-cserélném egy nagyobb, különbözőzet fizetem. Barátky Gyár-u. 31.

Láposy Zeneiskola zongora, hegedű és zeneelméleti tanszakkal. Bethlen-u. 20. sz.

Adás-vétel

Gyönyörű olajfestme-nyek, jónévvű festőktől, igen olcsón eladó, Grúnd-böck Istvánné tőzsdéjében, Szilágyi D.-utca 6.

Dr. Bayer: „A nő” c. kétkötetes műve, teljesen új, továbbá 2 drb keveset használt padló-linoleum eladó. Cim a kiadóhiva-talban.

Perzsaszőnyegek min-den méretben legolcsóbban beszerezhetők. Teleky-u 56. Cseko.

Egy 12-ös jókarban lévő gyorsajító kedvező feltéte-iek mellett eladó. Cim Kalmár Nándor, Arad, Str Emnescu (Deák Ferenc) No. 40.

ELADÓ jutányos áron egy special-electromotor, 220 V, 1/2 lóerős, egyenáram-hoz. Cim a kiadóban. —

Nyomdai munkákhoz al-kamas puha-ólmot állandóan vesz a Szt. László-nyomda Rt. Oradea, Strada Regele Carol No. 5. (volt Szilágyi Dezső-u).

Eladó egy legújabb rend-szerű, még alig használt porszívó-gép, Gerliczy-u. 6. sz. a.

Egy ebédlő-kredenc el-adó Kórház-utca 7.

Eladó rézműves-szerszám és vasrámas ablak. Vá-rady Zsigmond-utca 17. Özv. Bernácsik Józsefné.

Selyem lámpaernyő, képi színű, olcsón eladó. Iparművészeti szalon Bé-mer-tér 1.

Lakás

Utcai 2 szobás lakás mellekelyiségekkel május 1-re kiadó. Bethlen-u. 24.

Kiadó Regele Ferdinand 7/a szám alatt modern 4 szobás emeleti lakás a Kóros-utcán 15. szám a. 4 vagy 5 szobás modern lakás kiadó.

3 szobás komplet lakás kiadó május 1-re. Ritoók Zs.-utca 29.

Eicserélném szatmári masszív 2x3 szoba előszoba, konyha, kamara üvegezett folyó-órból álló tisztá tegla házamat váradi kisebb házzal. Kevező feltételek: — Megbizott „Mercur” ügynökség Rákóczy-ut 25.

Kis magánház nagyon olcsón eladó a Györki-te-lepen (Püspöki uton). Ér-deklődni lehet Turzónénál.

Kávéházakban, vendéglőkben min-denütt kérje az „Erdélyi Lapok”-at.

JULIER FERENC

„1914-1918”

A világháború
magyar szemmel

Gyönyörű amatőr kötés, ára 260 lei

A Magyar Szemle Társaság kiadása

Kapható az Erdélyi Lapok
könyvosztályánál.